

۱ از نظر پوزیتیویست‌ها کدام‌یک از گزاره‌های زیر معنادار است؟

- ۱ خداوند علت اصلی همه‌ی پدیده‌ها است.
- ۲ انسان علاوه بر بعد مادی از بعد مجرد نیز برخوردار است.
- ۳ نبود شدن سلول‌ها در اثر عوامل شیمیایی است.
- ۴ برخی از موجودات دارای اراده و اختیار هستند.

۲ کدام گزینه از جمله مشکلات تجربه‌گرایان در زمینه‌ی واقع‌نمایی دانش تجربی نمی‌باشد؟

- ۱ محدودیت روش‌های تجربی در پاسخ‌گویی به سؤالات مهم انسان
- ۲ ناتوانی تجربه در دستیابی به خصوصیات همه‌ی اشیا
- ۳ بی‌معنا بودن دسته‌ای از مفاهیم و گزاره‌های غیرتجربی
- ۴ از بین رفتن قطعیت احکام تجربی ناشی از تفاوت تجربیات

۳ نقطه‌ی اشتراک و افتراق نظریه‌ی نسبی‌گرایان و سوفسطائیان به‌ترتیب کدام است؟

- ۱ حقیقت امری یکسان نیست. - یکسان نبودن حقیقت یا شناخت آن
- ۲ شناخت هر کس برای خودش و نسبت به خودش اعتبار دارد. - یکسان نبودن حقیقت یا شناخت آن
- ۳ حقیقت امری یکسان نیست. - قبول یا عدم قبول شهود
- ۴ شناخت هر کس برای خودش و نسبت به خودش اعتبار دارد. - قبول یا عدم قبول شهود

۴ عدم توانایی پوزیتیویست‌ها در داوری درباره‌ی احکام اخلاقی ناشی از چیست؟

- ۱ چنین مفاهیمی دارای معنای روشن نیستند.
- ۲ تجربه، ابزار لازم برای این کار را ندارد.
- ۳ نتایج چنین مسائلی از قطعیت لازم برخوردار نیست.
- ۴ شناخت انسان‌ها درباره‌ی این مفاهیم نسبت به افراد دیگر متفاوت است.

۵ کدام عبارت، نظر خاص پوزیتیویست‌ها است؟

- ۱ انسان برای معرفت به وجود خدا و نفس مجرد نیازی به حس و تجربه ندارد.
- ۲ آن دسته از مفاهیم و گزاره‌ها که تجربه‌پذیر نیستند، بی‌معنا هستند.
- ۳ معرفت تجربی با تحلیل عقلانی یافته‌های حسی به دست می‌آید.
- ۴ تنها راه رسیدن به شناخت و معرفت، روش حسی و تجربی است.

۶ کدام گزینه، عبارت زیر را به‌درستی کامل می‌کند؟

«در دوره‌ی جدید اروپا .....»

- ۱ مسئله‌ی هستی‌شناسی در کانون مباحثات فلسفی آن‌ها قرار گرفت.
- ۲ تمام فیلسوفان غربی به تجربه‌گرایی و دانش تجربی روی آوردند.
- ۳ بی‌مهری به تفکر عقلی، اشکالات نظری متعددی را پدید آورد.
- ۴ همه‌ی فیلسوفان تجربه‌گرا منکر شهود معنوی و تجربه دینی بودند.

۷ از نظر افلاطون، نتیجه‌ی مراقبت از نفس توسط انسان، کدام است؟

- ۱ زیبایی نفس و آراسته شدن به فضائل
- ۲ متمایز شدن انسان از سایر موجودات
- ۳ خروج از حالت بالقوه و رسیدن به فعلیت
- ۴ غیرفانی و جاوید شدن نفس

۸ با توجه به جریان‌های فکری در دوره‌ی جدید اروپا، کدام عبارت درست است؟

- ۱ از نظر بیکن علوم تجربی به دلیل تکیه بر حس و تجربه صرف، در خرافات و تعصب‌های بی‌جا محصور مانده بودند.
- ۲ جان لاک معتقد بود که عقل انسان به طور ذاتی معرفت‌هایی دارد که از تجربه به دست نیامده‌اند.
- ۳ آگوست کنت به گزاره‌ها و قواعد عقلانی معتقد بود که از طریق تجربه کسب نشده‌اند.
- ۴ از نظر کانت قوه‌ی ادراکی انسان تصوراتی مانند زمان، مکان و علیت را در خود دارد.

۹ کدام عبارت با نظر «پوزیتیویست‌ها» و «پراگماتیست‌ها» به ترتیب، سازگار است؟

- ۱ شناخت هرکس برای خودش و نسبت به خودش اعتبار دارد - گزاره‌هایی که تجزیه‌پذیر نیستند بی‌معنا هستند.
- ۲ تجربه نمی‌تواند درباره‌ی اموری مانند خدا و اختیار نظر دهد - ما باید هدف خود را کشف واقعیت قرار دهیم.
- ۳ از طریق تجربه نمی‌توان واقعیت اشیا را شناخت - با شهود عرفانی می‌توان به معرفت‌هایی رسید.
- ۴ تنها راه رسیدن به معرفت، تجربه است - فایده داشتن، به معنی درست بودن است.

۱۰ با توجه به نظر ابن‌سینا، کدام عبارت در زمینه‌ی معرفت‌شناسی درست است؟

- ۱ هم حس و هم عقل را معتبر می‌دانست و برای معرفت وحیانی هم اعتبار خاصی قائل بود.
- ۲ معرفت وحیانی را برای اثبات برخی موضوعات فلسفی قابل استفاده و معتبر می‌دانست.
- ۳ در کتاب‌های خود، از ارتباط معرفت شهودی با استدلال‌های فلسفی صحبت می‌کند.
- ۴ نیم‌نگاهی به شناخت شهودی داشت و آن را در تبیین فلسفی خود وارد می‌نمود.

۱۱) کدام عبارت با نظر پراگماتیست‌ها، بیشتر سازگار است؟

- ۱) هر فرد متناسب با حواس خود، دربارهٔ امور به شناختی می‌رسد که با دیگری متفاوت است.
- ۲) انسان نیازمند باورهای مفیدی است که در عمل به کار آید و سودمندی خود را نشان دهد.
- ۳) از طریق تجربه نمی‌توان واقعیت را شناخت؛ بنابراین، تجربه فاقد اعتبار است.
- ۴) فایدهٔ یک عقیده، در عمل و زندگی، باید توسط عقل به اثبات برسد.

۱۲) کدام عبارت براساس دیدگاه معرفت‌شناختی فلاسفه‌ی اثبات‌گرا و نسبی‌گرا صحیح بیان شده است؟

- ۱) فلاسفه‌ی اثبات‌گرا امکان دست‌یابی به معرفت را مورد انکار قرار می‌دهند.
- ۲) طبق دیدگاه اثبات‌گرایان، پی بردن به وجود اراده در آدمی، گزاره‌ای فاقد معنا نمی‌باشد.
- ۳) براساس نگرش نسبی‌گرایی، شناخت هر فردی برای خودش معتبر بوده و الزاماً برای دیگری اعتبار ندارد.
- ۴) آنچه سبب پیشرفت علمی همچون فیزیک شد، گسترش یافتن نسبی‌گرایی بود.

۱۳) کدام مورد از عوامل عدم قطعیت احکام تجربی نیست؟

- ۱) تجربه نمی‌تواند به همهٔ خصوصیات اشیاء دست یابد.
- ۲) بسیاری از نتایج تجربی احتمالی است.
- ۳) میان تجربهٔ انسان‌ها تفاوت وجود دارد.
- ۴) روش تجربه، پاسخگوی سؤالات مهم انسان نیست.

۱۴) کدام گزینه «پیرامون اهمیت تجربه در دوره جدید اروپا» صحیح است؟

- ۱) جان لاک مؤسس تجربه‌گرایی در اروپا است.
- ۲) بیکن به تقلید از لاک، بر روی تجربه‌گرایی تأکید کرد.
- ۳) از نظر بیکن، پیروان ارسطو سبب توقف علوم تجربی شدند.
- ۴) کانت برعکس بیکن تجربه را در مسیر شناخت نامعتبر می‌دانست.

۱۵) کدام گزینه درباره‌ی مکتب فلسفی که حکایت زیر می‌تواند آن را توصیف کند، نادرست است؟

یکی را گفتند: عالم بی عمل به چه ماند؟
گفت: به زنبور بی عسل.

- ۱) تنها از طریق تجربه می‌توان به واقعیت اشیاء رسید.
- ۲) تنها راه شناخت در انسان، حس و تجربه است.
- ۳) هدف شناخت، نباید کسب واقعیت اشیاء باشد.
- ۴) هدف انسان باید کسب باورهای سودمند باشد.

۱۶) کدام گزینه پیرامون ملاصدرا درست نیست؟

- ۱) ملاصدرا عقل و دین را در تمام احکام خود با یکدیگر منطبق و برابر می‌داند.
- ۲) او به حال فلسفه‌ای که قوانینش مطابق با کتاب و سنت نباشد، افسوس می‌خورد.
- ۳) ملاصدرا کتاب و سنت را برای تأیید داده‌های عقلانی فلسفه خود لازم می‌داند.
- ۴) ملاصدرا دستگاهی فلسفی را ارائه داد که بر استدلال و شهود و وحی استوار است.

۱۷ کدام درباره حضور شهود در فلسفه ابن سینا و فارابی و سهروردی صحیح است؟

- ۱ سهروردی برعکس فارابی و ابن سینا، شهود را وارد تبیین‌های فلسفی خود کرد.
- ۲ سهروردی مانند فارابی و ابن سینا شهود را قبول داشت، اما آن را وارد فلسفه خود نکرد.
- ۳ فارابی و ابن سینا برعکس سهروردی شهود را از راه‌های معتبر کسب معرفت نمی‌دانستند.
- ۴ فارابی و ابن سینا ضمن پذیرش شهود، مانند سهروردی آن را وارد تبیین‌های فلسفی خود کردند.

۱۸ کدام گزینه در مقایسه دیدگاه افلاطون و پارمنیدس صحیح نیست؟

- ۱ افلاطون و پارمنیدس، در اندیشه‌های فلسفی خود به عقل بیشتر از حس توجه می‌کردند.
- ۲ پارمنیدس، برعکس افلاطون حواس را به دلیل خطاپذیری در مسیر شناخت معتبر نمی‌داند.
- ۳ جهانی که افلاطون از آن به عالم مثل یاد می‌کرد، با جهانی که پارمنیدس تبیین می‌کرد، شباهت دارد.
- ۴ پارمنیدس و افلاطون هر دو به جهان غیرمادی و جاودانه‌ای اعتقاد داشتند که تغییر در آن راه ندارد.

۱۹ ..... حس و عقل را معتبر ..... و اعتقاد داشت ..... .

- ۱ افلاطون - می‌دانست - ارزش اموری که حس و عقل درک می‌کنند یکسان است.
- ۲ پروتاگوراس - نمی‌دانست - حقیقت امری نسبی است و برای همه یکسان نیست.
- ۳ ارسطو - می‌دانست - عقل با استدلال نمی‌تواند امور ماورای حس را اثبات کند.
- ۴ سقراط - نمی‌دانست - راه‌های معتبر شناخت و روش‌های رسیدن به آن نیازمند تبیین است.

۲۰ کدام عبارت، تفاوت سهروردی را با ابن سینا به درستی نشان می‌دهد؟

- ۱ به کار بردن معرفت شهودی در تبیین‌های فلسفی
- ۲ اثبات پیوند وثیق فلسفه و معرفت وحیانی
- ۳ تأکید بر آیات و روایات در معرفت فلسفی
- ۴ اکتفاء به شهود قلبی در مباحث فلسفی

۲۱ از نظر پوزیتیویست‌ها ..... .

- ۱ اموری که از طریق تجربه قابل بررسی و ارزیابی نیستند، اصولاً کاذب هستند.
- ۲ اهمیت حس و تجربه به مراتب بیش‌تر از عقل و استدلال عقلی است.
- ۳ فقط اموری که از طریق تجربه اثبات شوند، معرفت به حساب می‌آیند.
- ۴ اموری که از طریق تجربه قابل بررسی و ارزیابی نیستند، جایگاهی در زندگی بشر ندارند.

۲۲ کدام گزینه پیرامون دکارت و کانت صحیح است؟

- ۱ تفاوت دیدگاه آن دو، اعتقاد به تبعیت بدن از قوانین مادی است.
- ۲ هر دو اعتقاد داشتند بدن انسان صرفاً یک ماشین پیچیده است.
- ۳ هر دو از وجود علت (نفس) پی به وجود معلول (اراده) می‌برند.
- ۴ شباهت دیدگاه آن دو، اعتقاد به وجود اختیار و اراده در انسان است.

۲۳ کدام یک از مواردی نیست که پاسخگو نبودن علوم تجربی به آن زمینه‌ی رشد نسبی‌گرایی را فراهم آورد؟

- ۱ نیاز جهان به مبدأ و خدا
 ۲ اظهارنظر درباره‌ی اساس خیر و شر در اخلاق
 ۳ وجود عواملی غیر از عالم طبیعت
 ۴ رسیدن هر فرد به شناخت متناسب با خود

۲۴ کدام گزینه از پیامدهای تقسیم‌بندی فیلسوفان اروپایی به دو گروه عقل‌گرا و تجربه‌گرا نیست؟

- ۱ این تقسیم‌بندی به انسان‌شناسی فیلسوفان اروپایی نیز تسری یافت.
 ۲ تک‌ساحتی یا دوساحتی بودن انسان مورد بحث قرار گرفت.
 ۳ عقل‌گرایان به دلیل عدم امکان اثبات مادی اعتقادشان به روح، عرصه را به تجربه‌گرایان واگذار کردند.
 ۴ با پیشی گرفتن عقل‌گرایی از اواسط این دوره، اعتقاد به تک‌ساحتی بودن انسان در حاشیه قرار گرفت.

۲۵ کدام گزینه به‌ترتیب عبارات مرتبط با فیلسوفان زیر را مشخص کرده است؟

«پارمنیدس - ابن‌سینا و فارابی - بیکن و جان لاک - سوفسطائیان»

- ۱ عقل اعتبار دارد - شهود را وارد دستگاه فلسفی خود کردند - علت به خرافات رفتن علوم تجربی، عقل‌گرایی است - بی‌اعتباری کل راه‌های معرفت
 ۲ حواس اعتبار ندارد - شهود را وارد دستگاه فلسفی خود نکردند - علت به خرافات رفتن علوم تجربی، عقل‌گرایی است - حس تنها راه شناخت است.
 ۳ عقل اعتبار دارد - شهود را وارد دستگاه فلسفی خود نکردند - علت به خرافات رفتن علوم تجربی، حس‌گرایی است - حس تنها راه شناخت است.
 ۴ حواس اعتبار ندارد - شهود را وارد دستگاه فلسفی خود کردند - علت به خرافات رفتن علوم تجربی، حس‌گرایی است - بی‌اعتباری کل راه‌های معرفت

- ۱ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. پوزیتیویست‌ها (اثبات‌گرایان) معتقدند که مفاهیم و گزاره‌هایی که تجربه‌پذیر نیستند و از طریق تجربه می‌توانند مورد بررسی و ارزیابی قرار بگیرند، بی‌معنا هستند. بنابراین مفاهیمی مانند خدا، اختیار، نفس و روح که تجربه‌درباره‌ی نفی با اثبات آن‌ها نمی‌تواند نظر دهد، معنای روشنی ندارند، لذا اصولاً قابل بررسی علمی نیستند.
- ۲ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. این مورد از جمله عقاید پوزیتیویست‌ها می‌باشد که معتقدند آن دسته از مفاهیم و گزاره‌ها که تجربه‌پذیر نیستند و از طریق تجربه نمی‌توانند مورد بررسی و ارزیابی قرار گیرند، بی‌معنا هستند. سایر گزینه‌ها از جمله مشکلاتی است که توجه به تجربه و بی‌مهری به تفکر عقلی آن را به‌وجود آورده و در نتیجه واقع‌نمایی دانش تجربی را دچار اشکال کرد.
- ۳ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. نقطه‌ی اشتراک نظریه‌ی نسبی‌گرایان و سوفسطائیان است که درک و شناخت هر کس برای خودش و نسبت به خودش معتبر است. اما نقطه‌ی افتراق این دو نظریه در این است که سوفسطائیان معتقدند که حقیقت امری یکسان نیست و مطابق درک و شناخت ما انسان‌ها می‌تواند تغییر کند (اشیا هر طوری که در هر نوبت به نظر من می‌آیند در آن نوبت همان‌طور هستند...). اما نسبی‌گرایان معتقدند که شناخت حقیقت امری یکسان نیست. (من در این وضعیت فکری می‌کنم این شیء این‌گونه است/ نه اینکه حتماً این شیء در حقیقت آن‌گونه باشد).
- ۴ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. تجربه نمی‌توانست درباره‌ی نیاز جهان به مبدأ و خدا و وجود عوالمی غیر از عالم طبیعت و اساس خوب و بدهای اخلاقی اظهار نظر کند، زیرا ابزار لازم برای چنین مسائلی را در اختیار ندارد.
- ۵ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. یکی از دیدگاه‌های جدید در میان تجربه‌گرایی، پوزیتیویسم یا اثبات‌گرایی بود. پوزیتیویست‌ها علاوه بر اینکه مانند سایر تجربه‌گرایان، تنها راه رسیدن به شناخت و معرفت را تجربه می‌دانستند، معتقد بودند که اصولاً آن دسته از مفاهیم و گزاره‌ها که تجربه‌پذیر نیستند و از طریق تجربه نمی‌توانند مورد بررسی و ارزیابی قرار بگیرند، بی‌معنا هستند.
- ۶ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. از این دوره به بعد مسئله معرفت‌شناسی در کانون مباحث فلسفی اروپا قرار گرفت. در دوره‌ی جدید اروپا فیلسوفان به دو گروه عقل‌گرا و تجربه‌گرا تقسیم شدند. تلاش‌های عقل‌گرایان در برابر تجربه‌گرایان موفق نبود و تجربه‌گرایی به‌صورت یک دیدگاه غالب فلسفی در اروپا درآمد. گرچه توجه به تجربه سبب رشد دانش‌هایی مانند فیزیک، شیمی، زیست‌شناسی و ... شد، اما بی‌مهری به تفکر عقلی اشکالات نظری متعددی را پدید آورد که منجر به ظهور نسبی‌گرایی گردید. البته فیلسوفانی هم بودند که در دوره‌ی معاصر در حالی که تجربه‌گرایی را قبول داشتند، به شهود معنوی و تجربه دینی نیز معتقد بودند. درس هشتم ص ۶۶
- ۷ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. از نظر افلاطون نفس با ارزش‌ترین دارایی انسان است و توجه و مراقبت از نفس باید وظیفه‌ی هر انسانی باشد تا بدین وسیله نفس زیبا شود و به فضائل آراسته گردد.
- ۸ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. از نظر بیکن فیلسوفان گذشته با دنباله‌روی از ارسطو، بیشتر بر استدلال عقلی تکیه کرده بودند و همین امر سبب شده بود که علوم تجربی در خرافات و تعصب‌های بیجا محصور بماند و پیشرفت نکند. جان لاک نیز روش بیکن را دنبال کرد و بر تجربه‌گرایی تأکید ورزید. آگوست کنت یکی از مؤسسان مکتب پوزیتیویسم است که تنها راه رسیدن به شناخت و معرفت را تجربه می‌دانست.
- ۹ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. به نظر پوزیتیویست‌ها تنها راه رسیدن به معرفت، تجربه است و آن دسته از گزاره‌ها و مفاهیمی که تجربه‌پذیر نیستند، بی‌معنا هستند. مفاهیمی مانند، خدا، اختیار، نفس و روح که تجربه درباره‌ی نفی یا اثبات آن‌ها نمی‌تواند نظر دهد، معنای روشنی ندارند، لذا اصولاً قابل بررسی علمی نیستند، پراگماتیست‌ها معتقد بودند که از طریق تجربه نمی‌توان واقعیت اشیا را شناخت، بنابراین ما نباید هدف خود را کشف واقعیت قرار دهیم. فایده داشتن یک دانش به معنی درست بودن آن است.

- ۱۰ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ابن‌سینا و فارابی مانند افلاطون و ارسطو هم حس و هم عقل را معتبر می‌دانستند. آن‌ها برای شناخت وحیانی هم اعتبار خاصی قائل بودند و آن را هم یکی از راه‌های شناخت می‌دانستند و نیم‌نگاهی هم به شناخت شهودی داشتند ولی آن را در تبیین فلسفی خود وارد نمی‌کردند.
- ۱۱ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. از نظر پراگماتیست‌ها از طریق تجربه نمی‌توان واقعیت اشیاء را شناخت؛ بنابراین ما نباید هدف خود را کشف کردن واقعیت قرار دهیم، بلکه ما نیازمند باورهای مفیدی هستیم که در عمل به کار ما بیایند و سودمندی خود را نشان دهند.
- ۱۲ گزینه ۳ پاسخ صحیح است.
- براساس دیدگاه نسبی‌گرایی، هر فرد متناسب با ویژگی‌های خود، درباره‌ی امور مختلف به شناخت می‌رسد که با شناخت افراد دیگر متفاوت است. بنابراین شناخت هرکس برای خودش و نسبت به خودش اعتبار دارد. (گزینه ۳)
- پوزیتیویست‌ها یا همان اثبات‌گرایان، تنها راه رسیدن به شناخت و معرفت را تجربه می‌دانند. بنابراین معتقدند که امکان دست یافتن به معرفت وجود دارد. (رد گزینه ۱)
- اثبات‌گرایان مفاهیم و گزاره‌هایی چون خدا، اراده، اختیار، نفس و روح را تجربه‌پذیر نمی‌دانند. از منظر آنان، نمی‌توان در نفی یا اثبات این مفاهیم نظر داد و این مفاهیم را قابل بررسی علمی و دارای معنا نمی‌دانند. (رد گزینه ۲)
- توجه خاص به تجربه، سبب رشد دانش‌هایی از قبیل فیزیک، زیست، شیمی و پزشکی شد. (رد گزینه ۴)
- ۱۳ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مورد بیان شده در گزینه ۴، یکی از اشکالات مهم بی‌توجهی به تفکر عقلی است نه عدم قطعیت احکام تجربی.
- ۱۴ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. فرانسیس بیکن اعتقاد داشت که فیلسوفان گذشته (پیروان ارسطو) با تاکید بر استدلال عقلی سبب شدند تا دانش تجربی در خرافات و تعصب بماند و پیشرفت نکند.
- بررسی سایر گزینه‌ها:
- (۱) فرانسیس بیکن از نخستین کسانی بود که بر اهمیت حس و تجربه اصرار می‌کرد و به اصالت تجربه معتقد بود.
- (۲) جان لاک و سایر فیلسوفان دوره جدید اروپا، روش بیکن را دنبال کردند و بر تجربه‌گرایی تاکید ورزیدند.
- (۴) هر دو، حس و تجربه را از راه‌های شناخت می‌دانستند.
- ۱۵ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. شعر صورت سؤال، به عمل‌گرایی اشاره دارد.
- مکتب پراگماتیسم (اصالت عمل) اعتقاد دارد که ما باید به دنبال باورهای مفیدی باشیم که در عمل به کار ما بیاید و سودمند باشد. (مثلاً آگاهی به داغ بودن آب، زمانی به درد ما می‌خورد که از دست زدن به آن امتناع کنیم و در نتیجه نسوزیم و برای ما سودمند باشد)
- مبانی و اعتقادات آنها به شرح زیر است:
- از طریق تجربه نمی‌توان واقعیت اشیاء را شناخت.
  - تنها راه شناخت، حس و تجربه است.
  - هدف ما کشف واقعیت اشیاء نیست

۱۶ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ملاصدرا به نحو مطلوبی از معرفت شهودی در کنار معرفت عقلی استفاده کرد. او به نحوی دستگاه منظم فلسفی تاسیس کرد که در عین برخورداری از هویت فلسفی، بر استدلال و منطق نیز استوار است. علاوه بر آن، ملاصدرا از وحی و معرفت وحیانی نیز در فلسفه خود استفاده کرد و اثبات کرد که عقل و دین با یکدیگر تناقضی ندارند و بین فلسفه و معرفت وحیانی، اتحاد وجود دارد.

از نظر ملاصدرا عقل و دین در تمام احکام خود با هم برابر هستند و نیازی نیست که کتاب و سنت داده‌های عقلانی را تأیید کنند. زیرا آنها بالضروره یکسان و تأیید کننده یکدیگر هستند. ملاصدرا به حال فلسفه‌ای که احکام و قوانین آن فقط عقلی باشد و مطابق با کتاب و سنت نباشد، افسوس می‌خورد.

۱۷ گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

تفاوت و شباهت توجه به شود در ابن سینا و فارابی با سهروردی چیست؟
شباهت: هر دو گره برای شهود قلبی، ارزش و احترام قائل بودند.
تفاوت: اولاً توجه فارابی و ابن سینا به شهود بسیار کمتر از سهروردی بود.
ثانیاً، سهروردی شهود را وارد فلسفه خود کرد. (برعکس فارابی و ابن سینا)

۱۸ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. تفاوت و شباهت دیدگاه افلاطون و پارمنیدس چیست؟

شباهت: هر دو به عقل بیشتر از حس توجه می‌کردند
تفاوت: پارمنیدس اعتباری برای حس قائل نیست، اما افلاطون آن را معتبر می‌داند، ولی در درجات پایین‌تر شناخت قرار می‌دهد.
تفاوت و شباهت جهان از نظر افلاطون و پارمنیدس چیست؟
شباهت: عالم مثل افلاطونی ثابت و بی‌تغییر بود درست همانند جهانی که پارمنیدس آن را فاقد شدن و حرکت می‌دانست.
تفاوت: پارمنیدس وقتی از جهان حرف می‌زند، منظورش همین جهان مادی است، اما منظور افلاطون از جهان بی‌تغییر، عالم مثل است.

۱۹ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: از نظر افلاطون شناخت عقلی با ارزش‌تر از شناخت حسی است.
گزینه ۳: ارسطو استدلال را یک کار عقلی معتبر می‌دانست و معتقد بود عقل می‌تواند به امور ماورای حس پی برده و آن‌ها را اثبات کند.
گزینه ۴: سقراط حس و عقل را معتبر می‌دانست.

۲۰ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. سهروردی بر معرفت شهودی تأکید بسیاری کرد و کوشید آن‌چه را که از طریق اشراق و به صورت الهامات شهودی به دست آورده بود، تبیین استدلالی کند و در نهایت نظام فلسفی خود را بر پایه‌ی شهودها بنا نماید.

۲۱ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. از نظر پوزیتیویست‌ها فقط اموری که از طریق تجربه اثبات شوند، معرفت به حساب می‌آیند. تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: از نظر پوزیتیویست‌ها اموری که از طریق تجربه قابل بررسی و ارزیابی نیستند، اصولاً اموری بی‌معنا هستند.
گزینه ۲: از نظر پوزیتیویست‌ها اموری که از طریق تجربه قابل بررسی و ارزیابی نیستند، اصولاً قابل بررسی علمی نیستند، نه این‌که هیچ نقش و جایگاهی در زندگی بشر نداشته باشند.

۲۲) گزینه ۴ پاسخ صحیح است. دکارت و کانت، انسان را دارای اختیار و اراده می‌دانند. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) این عبارت به شباهت دیدگاه آن‌ها اشاره دارد.

(۲) کانت، بدن را صرفاً یک ماشین پیچیده نمی‌داند و مانند سقراط و افلاطون، آن را بخشی از انسان می‌داند که در کنار روح فعالیت می‌کند.

(۳) کانت از وجود معلول (اراده و اختیار) به وجود علت (نفس) پی برده بود.

۲۳) گزینه ۴ پاسخ صحیح است. یکی از اشکالات، محدودیت‌های روش تجربی بود که نمی‌توانست پاسخ‌گوی سؤال‌های مهم انسان باشد. مثلاً تجربه نمی‌توانست درباره‌ی نیاز جهان به مبدأ و خدا و وجود عوالمی غیر از عالم طبیعت و اساس خوب و بدهای اخلاقی اظهار نظر کند؛ زیرا ابزار لازم برای چنین مسائلی را در اختیار نداشت. هم‌چنین ناتوانی تجربه در دستیابی به همه‌ی خصوصیات اشیا و احتمالی بودن بسیاری از نتایج تجربی و تفاوت میان تجربه‌ی انسان‌ها، می‌توانست قطعیت احکام تجربی را از میان ببرد. در هر حال چنین مشکلاتی سبب شد که واقع‌نمایی دانش تجربی، بار دیگر با اشکال روبه‌رو شود و جریان‌های نسبی‌گرا در داخل تجربه‌گرایی ظهور کنند. گزینه‌ی ۴: از نتایج اندیشه‌ی نسبی‌گرایی است، نه از عوامل پیدایش آن.

۲۴) گزینه ۴ پاسخ صحیح است. فیلسوفان اروپایی در این دوره به دو گروه «عقل‌گرایان» و «تجربه‌گرایان» تقسیم شدند. این تقسیم‌بندی، به انسان‌شناسی نیز تسری یافت و گروه تجربه‌گرایان، عموماً به تک‌بعدی انسان و گروه عقل‌گرایان به دو بعدی بودن انسان معتقد شدند و عقل‌گرایان برای انسان نفس و حقیقتی برتر فرض کردند. توجه: تجربه‌گرایی از عقل‌گرایی پیش گرفت و اعتقاد به تک‌ساحتی بودن انسان هیچ‌گاه در حاشیه قرار نگرفت.

۲۵) گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

پارمنیدس	عقل اعتبار دارد.	حواس اعتبار ندارد.
ابن‌سینا و فارابی	حس و عقل و شهود و وحی اعتبار دارند.	شهود را وارد دستگاه فلسفی خود نکردند.
بیکن و جان لاک	اصالت با تجربه است.	علت به خرافات رفتن علوم تجربی، عقل‌گرایی است.
سوفسطائیان	کل راه‌های معرفت بی‌اعتبار است.	حس تنها راه شناخت است.